سفره مردم

تخلف نانوایان یک قدم جلوتر از بازرسان

با آغاز مرحله دوم طرح هوشمندسازی نان، برخی نانوایان به شیوه‌های جدیدی از کم‌فروشی روی آورده‌اند

ملیحه فلاح

گزارش خبری

کارت را می‌کشد و به‌جای ۱۲عدد نان خواسته‌شده، عدد ۱۵ را در دستگاه نانینو وارد می‌کند. بعد هم به‌جای ۱۰هزارو۲۰۰تومان، ۱۲هزارو۷۵۰از حساب مشتری کسر می‌شود، اما درنهایت همان ۱۲عدد تافتون روی پیشخوان می‌آید. صدای مشتری که بالا می‌رود، کارگر نانوایی ادعا می‌کند اشتباه کرده است، اما با جلب توجه خریدارهای دیگر معلوم می‌شود مشابه این اشتباه برای همه مشتری‌ها تکرار شده است و کاسه‌ای زیر نیم‌کاسه است.
قرار بود دستگاه نانینو سدی شود برای مقابله با تخلف نانوایی‌ها و کنترل تخصیص آرد یارانه‌ای. چطور؟ به‌این‌شکل که موظف هستند نان را از طریق دستگاه نانینو بفروشند و براساس اطلاعات این دستگاه، میزان فروش نان در هر نانوایی باید متناسب با آردی باشد که دریافت می‌کند، اما حالا آن‌دسته از نانوایی‌هایی که مصداق بارز کم‌فروشی هستند، راه جدیدی برای دور زدن قانون پیدا کرده‌اند و از لحظه‌ای غفلت مشتری و اعتمادش به فروشنده، سوءاستفاده می‌کنند.

عکس: محسن بخشنده | شهرآرا

تخلف‌های به‌روزشده

مرحله دوم طرح هوشمندسازی نـان، به تازگی به مرحله اجرا رسیده است تا یارانه آرد به نانواها و نانوایی های سالم برسد و از هدررفت مصرف آن در کشور جلوگیری شود. برپایه آماری که مسئولان می‌گویند، این طرح تاحدودی موفق بوده و درهمین مدت کم توانسته است از انحراف توزیع ۲هزار تن آرد دراستان جلوگیری کند، اما هرقدر اقدامات نظارتی به‌روز می‌شود، راهکارهای متخلفان برای تخلف نیز جدیدتر می‌شود.

روش هـای مختلفی وجود دارد که برخی خبازان با کم‌فروشی، خودشان را در مسیر عتاب خدا قرار دهند تا شاید نانی به سفره خود اضافه کنند، مثل کشیدن کارت وپرداخت وجه نقد به‌صاحب حساب بدون فروش نان، درج تعداد نان اضافه به‌بهانه افزایش قیمت پلاستیک، سوءاستفاده از غفلت خریداران یا کم کردن از وزن چانه.

حرف نانوایان

نمی شود یکه به قاضی رفـت. هرچند نمی توان کم‌فروشی و تخلف را توجیه کرد، مشکلات و انتقادهای نانوایان پاکدست هم از شرایط موجود، کم نیست. تورم افسارگسیخته، افزایش هزینه حقوق ودستمزد، افزایش اجاره‌بها و ثابت ماندن نرخ نان، گوشه‌ای از این مشکلات است. ازسوی دیگر به گفته آن‌ها، سهم هزینه آرد در هزینه نهایی بین ۲۰ تا ۳۰درصد است. نرخ دیگر مخارج تولید نان نیز با تورم افزایش پیدا کرده و به‌نرخ روز است.

دکتر محمدرضا خواجه، کارشناس حوزه نان وعضو کمیته نان طیب آستان قدس رضوی است. او می گوید: اینکه مسئولان می گویند نان گران نشود، به ظاهر به‌نفع مردم است ولی وقتی نمی‌توانیم جلوی گران شدن هزینه های جاری و پرسنلی تولید یک نان در نانوایی را بگیریم که ۸۰درصد نرخ نان را تشکیل می‌دهد(۲۰درصد سهم آرد است) باعث سقوط نان وتشدید ضایعات آن می‌شویم.

به گفته خواجه، دولت خودش دستمزد کارگران نانوایی را اول سال ۱۴۰۱ حدود ۵۷درصد اضافه کرد ولی از اول تابستان فقط ۱۵درصد پول(بر اساس فروش طبق دستگاه نانینو) به حساب نانوا واریز کرده است که هیچ سنخیتی با حجم هزینه های ده گانه تولید یک نان ندارد. هرچند اعلام شده قرار است این ۱۵درصد به ۳۰درصد برسد، بازهم پاسخگوی هزینه تمام‌شده نان نخواهد بود.

پژوهش در مجلس

گزارش مرکز پژوهش های مجلس نیز این موضوع ها راتأییدمی کند. براساس این گزارش، تخلفات متعددی در نانوایی ها شامل کم‌فروشی، فروش اجباری نان ویژه، ثبت غیرواقعی فروش نان با هدف عرضه خارج از شبکه آرد یارانه‌ای، پخت نکردن سهمیه آرد روزانه به‌طور کامل و گران‌فروشی نمایان، مشاهده شده است. این نهاد پژوهشی، ریشه این تخلفات را سودآور نبودن پخت نان برای نانوایی ها به‌دلیل افزایش هزینه تولید وهمچنین اختلاف فاحش قیمت آرد یارانه‌ای با قیمت آرد آزاد اعلام کرده است. بر این اساس اکنون عده درخورتوجهی از نانوایان از درآمد حاصل از پخت نان گله‌مند هستند؛ زیرا معتقدند با افزایش هزینه های تولید مانند هزینه‌های کارگری، بیمه، انرژی وسوخت، خمیرمایه، اجاره‌بها وسایر هزینه های خانوار، نرخ نان متناسب با آن افزایش نیافته و همین مسئله منجر به کاهش سود حاصل از پخت نان شده و ازسوی دیگر دونرخی بودن قیمت آرد، انگیزه نانوایان برای قاچاق آرد در خارج از شبکه را تشدید کرده است.

برخورد با تخلف

رئیس اداره نظارت وبازرسی جهادکشاورزی شهرستان مشهد در گفت‌وگو با شهرآرا، با اشاره به اینکه برخی نانوایی ها بیشتر از تعدادی که شهروندان درخواست می کنند، در دستگاه کارت‌خوان نان ثبت می کنند ودرنتیجه هزینه بیشتری از آن‌ها دریافت می کنند، می گوید: برخی از ایـن تخلفات به بهانه گرانی پلاستیک رخ می‌دهد. نانوایان به‌این بهانه که قیمت درج‌شده برای پلاستیک با قیمت واقعی آن در بازار همخوانی ندارد، سعی می کنند هزینه خود را جبران کنند، با این حال باید توجه کرد که نوسان قیمت پلاستیک، بهانه‌ای برای تخلف و گران‌فروشی نیست، از این‌رو جهادکشاورزی با چنین تخلفاتی برخورد می کند.

علی‌اکبر نصری‌سرآسیا می افزاید: به‌منظور حل این مسئله درحال بررسی هستیم تا قیمت پلاستیک از دستگاه‌های کارت‌خوان هوشمند نان حذف شود. از طرف دیگر با توجه به‌نکاتی که سازمان محیط‌زیست درباره رشد بی‌رویه استفاده از پلاستیک اعلام کرده است، سعی می کنیم شهروندان را به‌سوی خرید نان با کیسه‌های مخصوص خرید آن سوق دهیم.

او با بیان اینکه برخی نانوایان به‌منظور گران‌فروشی تعداد بیشتری نان در دستگاه کارت خوان ثبت می کنند، از شهروندان تقاضا می کند این موارد را از طریق شماره ۱۲۴ با جهادکشاورزی درمیان بگذارند تا با نانوایی های مدنظر برخورد شود.

رئیس اداره نظارت وبازرسی جهادکشاورزی شهرستان مشهد با تأیید این نکته که برخی نانوایی ها به‌بهانه دادن پول نقد به شهروندان، سعی می کنند تراکنش های دستگاه کارت‌خوان خود را افزایش دهند، می گوید: از طریق بانک مربوط که دستگاه های کارت خوان هوشمند را پشتیبانی می کند، پیگیر هستیم تا این گونه تراکنش ها را شناسایی و با نانوایی های متخلف، برخورد کنیم. دادن پول نقد به شهروندان، نباید پوششی برای افزایش عملکرد با هدف اخذ سهمیه بیشتر آرد باشد.

نصری‌سرآسیا درباره پرونده‌های برخورد با نانوایی های متخلف در مشهد می گوید: از ابتدای سال تاکنون، ۹۹۴ پرونده به‌ارزش بیش از ۳میلیارد تومان تشکیل و با نانوایی های متخلف برخورد شده است.

راهکار

یکسان سازی نرخ آرد یارانه ای(۳۵هزارتومانی) و نیـمـه یـارانـه‌ای(۵۰هـزار تـومـانـی) به‌منظور سامان‌دهی تنوع نرخ آرد در کشور، افزایش سالیانه نرخ آرد، یکسان‌سازی نرخ نان برای کل کشور وپرهیز از سیاست تمرکززدایی واستانی کردن نرخ نان که تا این لحظه با شکست مواجه شده است، تنظیم متمرکز نرخ سالیانه نان دولتی براساس قیمت تمام‌شده وهزینه های جاری وهمچنین اعطای مجوز پخت آزادپز(آرد شماره۳) به‌نانوایانی که در شاهراه ها قرار دارند و کشش فروش نان آزاد با نرخ آزاد را دارند، جزو راهکارهایی است که خواجه، کارشناس حوزه نان، برای کاهش مشکلات حوزه نان در بسته پیشنهادی خود گنجانده است.

گفت‌وگو با مردم برای آگاه کردن آن‌ها و شفاف‌سازی ابهام‌ها، آموزش خانوارها برای اصلاح الگوی مصرف نان در کشور، فراهم کردن زمینه‌های لازم برای خرید اینترنتی نان و اصلاح فرایند نظارت بر کیفیت وقیمت نان ومجازات متخلفان، بخش دیگری از پیشنهادهای کارشناسان برای مدیریت بهینه در حوزه آرد و نان است.

خبر چین

سال آینده، زمان اقدامات جهشی اقتصادی است

ایرنا| استاندار خراسان رضوی گفت: تجربه فعالیت سال گذشته باید در مسیر فراهم شدن اقدامات جهشی اقتصادی در سال آینده پیگیری شود. یعقوبعلی نظری در همایش «سند تحول اقتصادی» در جمع مدیران اقتصادی استان افزود: برای اجرای این برنامه‌ها، قرارگاه‌های مختلفی در سطح استان پایه‌ریزی شد و اکنون باید اقدامات جهشی انجام گیرد وزنجیره‌های مختلف با توجه به‌نیاز استان تکمیل شود. وی اضافه کرد: اکنون درحال برنامه‌ریزی برای سال ۱۴۰۲ در استان خراسان رضوی هستیم؛ به‌همین دلیل لازم است ضمن مرور اتفاق‌هایی که در امسال پیگیری شد و همچنین تحلیل‌های موجود، اهداف جدیدی در استان پیگیری شود. وی ادامه داد: مفاهمه مشترک باید به‌برنامه و اقدام مشترک تبدیل شود و اگر در هر مرحله‌ای بین مدیران نگاه مشترک وجود نداشته باشد، اقدامات انجام‌شده به‌نتیجه مدنظر ختم نخواهد شد و حتی امکان دارد هزینه بسیاری هم بر استان تحمیل شود.

علت افزایش هزینه صدور کارت سوخت

تسنیم| مدیر سامانه هوشمند سوخت گفت: افزایش هزینه صدور کارت سوخت، به‌علت افزایش هزینه‌های خرید تراشه، تولید کارت سوخت و خدمات مرتبط با آن بوده است. محمد صادقی افزود: طبق قیمت‌گذاری که در سال ۱۳۹۰ انجام شد، هزینه صدور کارت سوخت ۱۰ هزار تومان بود و در این مدت، هیچ‌گونه افزایشی برای صدور کارت سوخت رخ نداده بود. وی افزود: افزایش قیمتی که به‌تازگی برای صدور کارت سوخت محاسبه‌شده است، فقط مربوط به‌هزینه خرید و تولید آن می‌شود و سایر هزینه‌ها را برای آن اعمال نکرده‌ایم. این مقام مسئول با توصیه به‌مردم که دقت کنند کارت سوختشان گم نشود، اظهار کرد: درواقع خرید تراشه، شخصی‌سازی کارت سوخت و تولید آن هزینه دارد که از مردم دریافت می‌شود. حتی پست کردن کارت سوخت نیز هزینه دارد و شرکت پخش فرآورده‌های نفتی، به‌عنوان متولی صدور کارت سوخت، هزینه‌ای را که از مردم دریافت می‌کند، بین دستگاه‌های خدمت‌دهنده در این حوزه مثل شرکت توسعه ناجی وپست و تولیدکننده کارت سوخت، توزیع می‌کند.

عدد خبر

۴۰ میلیون دلار

ایرنا| مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری وصنایع دستی خراسان رضوی گفت: حدود ۴۰ میلیون دلار از محصولات صنایع دستی وهنرهای سنتی از ابتدای امسال تاکنون، از این استان به کشورهای دیگر صادر شده است. جواد موسوی افزود: بیشترین سهم صادرات صنایع دستی خراسان رضوی مربوط به‌محصولات ودست‌ساخته‌های سنگ‌های قیمتی ونیمه‌قیمتی، گلیم ودست‌بافته‌های سنتی ونیز زیورآلات سنتی است. وی بیان کرد: فروش وصادرات صنایع دستی در اسفند ونوروز پیش‌رو با توجه به‌رشد حضور زائران ومسافران، افزایش می‌یابد وانتظار داریم شاهد افزایش چشمگیر این میزان در ایام عید باشیم.

کارواش به نرخ سلیقه‌ای

به گفته مسئولان تنظیم بازار خدمات کارواش‌ها نرخ مصوب ندارد

مقدسی

گزارش بازار

نـرخ خـدمـات دهـی یکسان کارواش‌ها در شهر متفاوت است، به‌گونه‌ای که داد مردم را درآورده است و آن هـا هنگام مراجعه به کارواش، نمی‌دانند این بار با چه قیمتی مواجه خواهند شد. برخی نیز در این بین با دادن خدمات ویژه مانند نانو، قیمت را دوبرابر افزایش می‌دهند. اکنون نرخ کارواش از ۷۰هزار تومان در مشهد شروع می‌شود و تا ۱۵۰هزار تومان هم برای این خدمات هزینه دریافت می‌شود. در این میان، نرخ خودروهای شاسی بلند و خارجی بیشتر است و برخی کارواش‌ها تا نزدیک ۲۰۰هزار تومان نیز برای خدمات‌دهی به‌این خودروها هزینه دریافت می‌کنند. علاوه‌بر این در برخی کارواش‌ها، یک قانون نانوشته وجود دارد و آن هم الزام مشتری به‌پرداخت انعام است، این درحالی است که این کار غیرقانونی است.

مدیر بازرسی ونظارت بر اصناف مشهد در گفت‌وگو با شهرآرا، درباره نرخ گذاری خدمات اظهار می‌کند: در زمینه نرخ گذاری سه اولویت داریم؛ در اولویت اول، کمیته نرخ گذاری شامل سازمان صمت، انجمن حمایت از حقوق مصرف کننده، سـازمـان حـمـایـت از حـقـوق مصرف کننده وتولیدکننده، اتاق اصناف واتحادیه صنفی وجود دارد. در جلسه این کمیته، نرخ پیشنهای اتحادیه بررسی می‌شود وپس از جمع‌بندی به‌کمیسیون نظارت می‌رود. اگر کمیسیون نظارت تأیید کرد، این نرخ قابلیت اجرایی دارد.

امیر دلداری می افزاید: اولویت دوم، مربوط به‌کالاها و خدماتی است که اهمیت کمتری دارند. اتحادیه نرخ را به‌انجمن حمایت از حقوق مصرف کننده مـی دهـد. پس از بـررسـی نرخ وبراساس تفاهم‌نامه منعقدشده بین اتحادیه و انجمن حمایت از حقوق مصرف کننده، آن را به‌سازمان صمت ارسال می‌کنند. درصورت تأیید نرخ توسط سازمان صمت، قابلیت اجرایی دارد. اولویت سوم نیز خدماتی است که نرخ آن‌ها را واحد صنفی تعیین می‌کند.

دلداری بیان می‌کند: کارواش‌ها اولویت سوم نرخ گذاری کالا و خدمات صنفی هستند و نرخ مصوب ندارند. نرخ خدمات کارواش‌ها را واحد صنفی تعیین می کند که آنالیز قیمت خود را به اتحادیه ارائـه می دهند. مسئولیت این نرخ با متصدی واحد صنفی است؛ یعنی اگر نرخ با اعتراض کسی روبه‌رو شود یا دستگاهی در این زمینه ورود کند، متصدی واحد صنفی باید پاسخگو باشد. در شهر تفاوت زیادی بین نرخ خدمات‌دهی کارواش‌ها وجود ندارد اما نرخ ثابتی هم مشاهده نمی‌شود.

مدیر بازرسی ونظارت بر اصناف مشهد می‌گوید: این تعیین قیمت توسط واحدهای صنفی، موجب رقابت می‌شود. تعیین نرخ نیز به‌عوامل مختلفی بستگی دارد؛ مانند اجاره مکان، تعداد کارگر، امکانات، تجهیزات، دستگاه‌های استفاده‌شده وخدماتی که داده می‌شود.

وی ادامـه می دهد: نرخ تعیین شده توسط اتحادیه نباید خارج از عرف باشد. در این صورت اتحادیه، اتاق اصناف ودستگاه نظارتی ورود می‌کنند. مردم نیز می توانند شکایت‌های خود را با اتحادیه، اتاق اصناف وسازمان صمت مطرح کنند.

دلداری بیان می‌کند: شکایت از کارواش‌ها بیشتر در زمینه خسارت‌های ناشی از شست‌وشوست؛ البته در زمینه گران فروشی نیز شکایت هایی وجود دارد که برای بررسی به اتحادیه ارسال می‌شود. وی می‌گوید: پرداخت انعام، دلبخواهی است و هرگونه اجبار در این کار، غیرقانونی است.

رئیس اتحادیه فروشندگان روغـن مـوتـور، تعویض‌روغن، کارواش وپارکینگ خودرو مشهد نیز در این باره بیان می‌کند: کارواش‌ها گروه سوم نرخ گذاری هستند و قیمت مصوب ندارند. هر کارواش به‌فراخور خود، آنالیز قیمت‌ها را ارائه می‌کند که قیمت تمام‌شده باید دفاع‌پذیر باشد، اما ما در اتحادیه برای این موضوع حداکثر تعیین کردیم تا نرخ اعلامی آن‌ها از آن رقم بیشتر نباشد.

حامد یزدی‌زاده بیان می‌کند: ما اعلام کردیم خدمات نانو نباید جزو نرخ گذاری باشد. اگر فردی قصد دارد در شست‌وشوی خودرو خود از نـانـو استفاده کند، باید با رضایت مالک وبراساس توافق کتبی باشد وحتما باید بر سر مبلغ توافق کنند.

نبض بازار

بازدهی بازارها در روز گذشته

رشد | افت | ثبات

شاخص بورس	دلار آمریکا	سکه بهار آزادی	طلای ۱۸ عیار
٪+۰/۵۶	٪+۱/۵۳	٪+۴/۴۸	٪+۲/۹۱
۱,۵۳۳,۳۶۶ واحد	۴۸,۵۰۰ تومان	۲۸,۹۰۰,۰۰۰ تومان	۲,۲۶۵,۵۰۰ تومان